

RESSÒ DE LA PARAULA

«Dios no se muda»

Déu no dorm ni descansa, no té vacances ni inicia cursos o els acaba, no canvia de domicili ni d'amistats, el seu sí és sempre sí, el seu no és sempre no, les seves paraules i les seves accions romanen idèntiques al llarg del temps, el seu pensament continua idèntic pels segles. El seu ésser consisteix a romandre en el seu amor. Amb llenguatge clàssic «Ell i el seu amor no sols són eternals», sinó també «sempiterns».

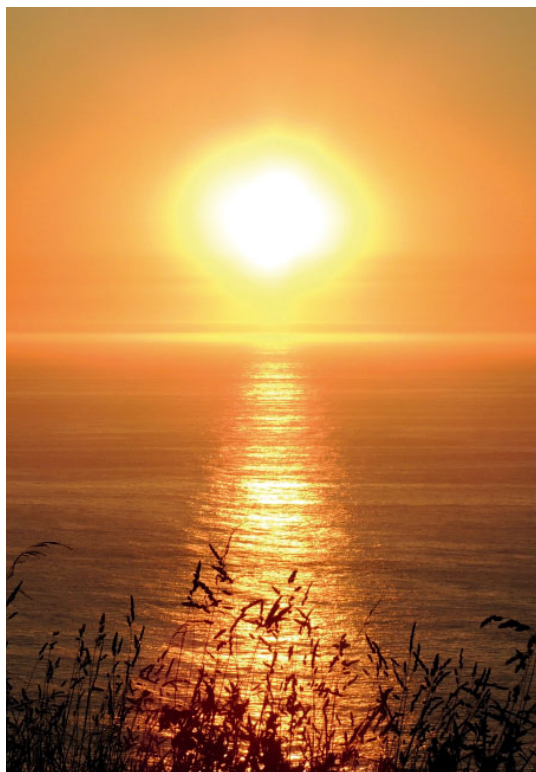
Amb paraules de santa Teresa d'Àvila, «Dios no se muda».

Ens resulta impensable avui, quan els canvis sembla que dominen tota la realitat. Un té la impressió que si no hi ha canvis no hi ha vida. Els canvis interiors, com els estats d'ànim, d'idees i d'afectes, i els canvis exteriors, com les modes, les novetats tecnològiques o culturals i, sobretot, els canvis en l'àmbit de la política. Allò de romandre sona com d'un altre món.

Per sort per a la nostra salvació, Déu no canvia. En quin sentit?

Déu roman en el seu ésser, com una font que mai no s'assequa. La mirada ecològica, espiritual i santa de sant Francesc d'Assís descobria en el sol la imatge de Déu, origen inesgotable de calor i vida; mentre que la lluna, amb les seves fases, produïa la nostra vida, que sempre es va apagant i encenent. Amb el benentès que si alguna vegada la lluna, és a dir, nosaltres, l'Església, arriba a il·luminar i resplendir, és gràcies a la llum constant del sol.

La nostra salvació consisteix precisament en això: que nosaltres estem sotmesos a múltiples can-

vis, uns de bons i uns altres de dolents, uns que neixen de la nostra llibertat i uns altres que sobreviuen per causes alienes. Però existeix la Bondat que, a més de no esgotar-se, comunica bondat en les nostres vides.

En l'oració dels salms trobem una tornada, la repetició de la qual impressiona i dona idea de la importància que el seu missatge té per a l'orant: ve a ser el motiu central de l'agraïment i la lloança.

«Perdura eternament el seu amor», repeteix insistentment el qui prega.

Aquesta tornada apareix vinculada a la vida i a la història. El *Salm 117(118)* és una lloança agraïda, no construint un raonament teològic sobre l'eternitat de Déu, ser suprem, sinó recordant l'experiència que el salmista ha viscut, els problemes i crisis sofertes i l'ajuda que va rebre de Déu. El *Salm 135(136)*, introdueix aquestes mateixes paraules evocant, primer la creació, després la història. Tot el que és i viu, els esdeveniments i les experiències que marquen la vida humana, desperta l'agraïment i la lloança, perquè l'amor i la misericòrdia de Déu no minven, no s'esgoten, continuen vives... perquè nosaltres continuem vivint.

Ser cristià no significa abandonar la vida i la història humana canviant, amb les seves vicissituds, els seus alts i baixos, les seves decepcions i entusiasmes. El cristià viu a fons la història humana, però amb un ull posat en ella i un altre en l'eternitat, un peu fent els passos que demana la vida en el món i un altre peu segur i ferm en la vida eterna, amb un cor exposat als petits amors de la terra i alhora ferm en l'amor inesgotable de Déu.

Si no temem els canvis, si no ens retreuen els fracassos, si no ens enlluernen els èxits, és perquè l'amor etern se'ns dona incansablement, cada dia, a cada moment, com el sol amb la seva llum i escalfor regala vida a la terra.

† Agustí Cortés Soriano

Bisbe de Sant Feliu de Llobregat

APUNTS PER A L'ANÀLISI

D'alguna manera, tots tornem al *col·le*

Tot és a punt per tornar a l'escola. La propera setmana comença un nou curs. Una promoció d'alumnes s'incorporarà al sistema escolar i començarà la seva formació. Els nens i les nenes de tres anys s'afegiran als companys i companyes que s'han incorporat a l'escola en cursos precedents. Entre tots són una bona colla. L'educació i l'escola són qüestions importants que afecten un bon nombre de persones directament i incideixen, també, en el desenvolupament quotidià de la societat i en el mateix model de societat que es pretén assolir, que es va construint en el dia a dia.

Quatre educadors, ja jubilats, dialogaven arran d'un article que un d'ells aportà. Resumint, deien: «La responsabilitat de les generacions adultes és gran perquè, encara que el futur el protagonitzaran els més jo-

ves, que creixen i es fan grans a les escoles públiques o concertades, tots contribuïm a bastir-lo des del present. Són molts els aspectes que cal considerar: canvis i transformacions radicals que generen noves formes de pensar, de viure, i fins i tot de ser. I també la incidència dels moviments de població per motius laborals, polítics, humanitaris i econòmics, que plantegen reptes de convivència, de formació, culturals i religiosos. Aquesta etapa de la formació de les persones no queda reduïda a l'escola, sinó que abraça també la família, els grups i els espais que contribueixen a transmetre o millorar coneixements, a desenvolupar capacitats personals i a crear actituds. Es pot considerar el conjunt de la vida de les persones com a espais formatius. En aquest conjunt, en el qual es desenvolupa el procés formatiu de les persones, l'escola ha de tenir-hi un dis-

curs propi que creï un ambient acadèmic i de relació personal i social en el qual tots els alumnes se sentin acollits amb estima, valorats per allò que són i atesos d'acord amb les seves possibilitats i situacions personals. Alhora, també, promovent accions inclusives, humanitzadores, compromeses amb la justícia, amb una especial sensibilitat envers els més desfavorits.»

Només voldria afegir que les paraules que aboquem al diàleg educatiu han de fer créixer en saviesa i humanitat; per als cristians, a la manera de Jesús, la Paraula que es va fer Home, Home Nou, per ensenyar-nos i testimoniar-nos les paraules de vida. «Perquè puguem portar una vida tranquil·la i serena, tota donada a la pietat i a l'honestetat» (1Tm 2,2).

Bon curs per a tothom!

Enric Puig Jofra, SJ

ECO DE LA PALABRA

«Dios no se muda»

Dios no duerme ni descansa, no tiene vacaciones ni inicia cursos o los termina, no cambia de domicilio ni de amistades, su sí es siempre sí, su no es siempre no, sus palabras y sus acciones permanecen idénticas a lo largo del tiempo, su pensamiento sigue idéntico por los siglos. Su ser consiste en permanecer en su amor. Con lenguaje clásico «Él y su amor no solo son eternos», sino también «Sempiternos».

Con palabras de santa Teresa de Ávila, «Dios no se muda».

Nos resulta impensable hoy, cuando los cambios parece que dominan toda la realidad. Uno tiene la impresión que si no hay cambios no hay vida. Los cambios interiores, como los estados de ánimo, de ideas y de afectos, y los cambios exteriores, como las modas, novedades tecnológicas o culturales y, sobre todo, los cambios en el ámbito de la política. Eso de permanecer suena a otro mundo.

Pero, por suerte para nuestra salvación, Dios no cambia. ¿En qué sentido?

Dios permanece en su ser, como una fuente que nunca se seca. La mirada ecológica, espiritual y santa de san Francisco de Asís descubría en el sol la imagen de Dios, origen inagotable de calor y vida; mientras que la luna, con sus fases, reproducía nuestra vida, que siempre está apagándose y encendiéndose. Bien entendido que si alguna vez la luna, es decir, nosotros, la Iglesia, llega a iluminar y resplandecer, es gracias a la luz constante del sol.

Nuestra salvación consiste precisamente en esto: que nosotros estamos sometidos a múltiples cambios, unos buenos y otros malos, unos que nacen de nuestra libertad y otros que sobrevienen por causas ajenas. Pero existe la Bondad que, además de no agotarse, comunica bondad en nuestras vidas.

En la oración de los salmos hallamos un estribillo, cuya repetición impresiona y da idea de la importancia que su mensaje tiene para el orante: viene a ser el motivo central del agradecimiento y la alabanza.

«Porque es eterna su misericordia», repite insistentemente el que ora.

Este estribillo aparece vinculado a la vida y a la historia. El *Salmo 117(118)* es una alabanza agradecida, no construyendo un razonamiento teológico sobre la eternidad de Dios, ser supremo, sino recordando la experiencia que el salmista ha vivido, los problemas y crisis sufridas y la ayuda que recibió de Dios. El *Salmo 135(136)*, introduce estas mismas palabras evocando, primero la creación, después la historia. Todo lo que es y vive, los acontecimientos y las experiencias que jalonan la vida humana, despierta el agradecimiento y la alabanza, porque el amor y la misericordia de Dios no disminuyen, no se agotan, continúan vivas... para que nosotros sigamos viviendo.

Ser cristiano no significa abandonar la vida y la historia humana cambiante, con sus vicisitudes, sus altibajos, sus decepciones y entusiasmos. El cristiano vive a fondo la historia humana, pero con un ojo puesto en ella y otro en la eternidad, un pie dando los pasos que pide la vida en el mundo y otro pie seguro y firme en la vida eterna, con un corazón expuesto a los pequeños amores de la tierra y al mismo tiempo firme en el amor inagotable de Dios.

Si no tememos los cambios, si no nos arredran los fracasos, si no nos deslumbran los éxitos, es porque el amor eterno se nos da incansablemente, cada día, en cada momento, como el sol con su luz y calor regala vida a la tierra.

† **Agustí Cortés Soriano**
Obispo de Sant Feliu de Llobregat

VIDA DIOCESANA

Lleure durant l'estiu

Ales portes de començar un nou curs escolar, tenim l'oportunitat de recordar les moltes activitats d'estiu del Moviment de Centres d'Esplai Cristians Catalans (MCECC) de la Fundació Pere Tarrés, que des del lleure, continuen realitzant una gran tasca de formació de joves i infants des dels seus centres vinculats a les parròquies.

Per conèixer de prop aquestes iniciatives, el 25 de juliol passat, el bisbe Agustí, acompanyat pel director general de la Fundació Pere Tarrés, Josep Oriol Pujol, i el president i vicepresidenta del MCECC, Xavi Nus i Núria Martínez, respectivament, van visitar dues activitats. El primer destí va ser Esparreguera, on van conèixer el casal d'estiu del Centre d'Esplai la Lluna. Els monitors i monitores els van explicar les activitats que desenvolupen per als 300 infants, de l'esplai i del poble, que poden gaudir d'aquest casal d'estiu durant les cinc setmanes que funciona, de finals de juny a finals de juliol.

A continuació, es van dirigir cap a la Casa de Colònies Penyafort, al terme municipal de Pontons, on una vuitantena d'infants del Grup d'Esplai Parroquial (GEP) de Vilafranca del Penedès estaven realitzant una estada de 10 dies; era la primera de les tres tandes de colònies del GEP en aquest estiu.

A tots dos llocs, l'equip del MCECC i el bisbe Agustí, com a record d'aquesta visita, van fer obsequi

Visita a la Casa de Colònies Penyafort

d'una pilota inflable, que va fer molta il·lusió tant als infants com als monitors.

Visita al casal d'estiu del Centre d'Esplai la Lluna a Esparreguera

TWITTER DEL PAPA FRANCESC

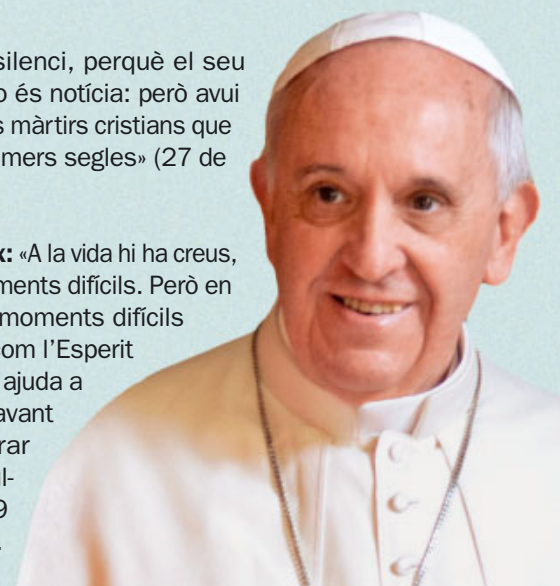
@Pontifex: «Als ulls de Déu, la misericòrdia cap a aquells que només poden rebre sense donar res a canvi és preciosa» (26 de maig).

@Pontifex: «L'Esperit ens fa ressorgir dels nostres límits, de les nostres morts, perquè tenim tantes necrosis a la nostra vida, a l'ànima. El missatge de la resurrecció és aquest: cal renèixer» (26 de maig).

@Pontifex: «També avui en dia hi ha molts cristians assassinats i perseguits per estimar Crist. Donen la seva

vida en silenci, perquè el seu martiri no és notícia: però avui hi ha més màrtirs cristians que en els primers segles» (27 de maig).

@Pontifex: «A la vida hi ha creus, hi ha moments difícils. Però en aquests moments difícils se sent com l'Esperit Sant ens ajuda a tirar endavant i a superar les dificultats» (29 de maig).

Músiques del Retaule a Vilanova i la Geltrú

L'Associació d'Amics del Retaule de Santa Maria de la Geltrú (AMICRET) és una secció de la parròquia que té l'encàrrec de cuidar i gestionar el patrimoni de la parròquia i la seva promoció cultural i espiritual, reconeixent com a primer element artístic el valorat Retaule de Santa Maria. Aquest any, la parròquia, mitjançant l'eina de l'AMICRET, ha organitzat la tercera edició de *Músiques del Retaule*, sota la direcció artística d'Isabel Pla. Es tracta de nou d'un cicle de tres concerts de música religiosa que tindran lloc a l'església de la Geltrú els dissabtes 21 i 28 de setembre i el 5 d'octubre, a les 20.30 h.

Nova etapa a la delegació de Família i Vida

El matrimoni format per Juan Antonio Rodríguez i Maite Canut, de la parròquia de Sant Josep Obrer de Sant Boi de Llobregat, inicia aquest mes de setembre una nova etapa al capdavant de la delegació de Família i Vida de la diòcesi de Sant Feliu de Llobregat. Ho faran acompanyats de Mn. Juan Antonio Vargas, que ha estat nomenat consiliari de la delegació. Els nous delegats de Família i Vida prenen el relleu de Josep M. Guardiola i Dolors Ripollès, de Sant Vicenç dels Horts, que han exercit amb diligència i dedicació aquesta missió des de la creació del Bisbat. «Els anteriors delegats han deixat el llistó molt alt —assegura Maite Canut— i per això la responsabilitat és més gran. Afrontem, però, aquest repte amb il·lusió i moltes ganes, confiats totalment a Déu i a la seva Església.»

Juan Antonio Rodríguez i Maite Canut són parets de cinc fills i avis de tres netes, tots dos professionals de l'àmbit de l'educació. Són membres, des de fa molts anys, del Camí Neocatecumenal. «Hem acceptat aquest servei que ens ha estat encomanat perquè hem rebut molt de l'Església —explica Juan Antonio—. L'Església ens ha donat sobretot a Jesucrist, centre de la nostra vida.»

Els nous delegats diocesans de Família i Vida, amb 29 anys de matrimoni, en fa molts que col·laboren en l'acollida de promesos, així com en altres iniciatives relacionades amb el món familiar. Tenen clar que «el sagrament del matrimoni és alguna cosa més del que ofereix el món. L'Església vol donar resposta a les inquietuds i al patiment dins del matrimoni, que només té sentit si ens abracem a Jesucrist». I afegeixen: «No sabem encara el que podem aportar a la diòcesi, però una cosa és segura: la nostra experiència. Déu

és present a la nostra vida, ens la dona, i aquesta vida és un tresor. Donar a conèixer això és, per a nosaltres, gairebé una exigència evangèlica.»

Juan Antonio i Maite són ben conscients que el tema de la família es troba molt devaluat avui en la nostra societat i, per això, el fet que hi hagi famílies que visquin la fe de l'Església és una proposta diferent al que proposa el món. «Estem contents també de fer aquest servei a la diòcesi perquè podem donar testimoni d'allò que hem rebut: per a nosaltres ha estat molt important conèixer l'Església com a mare i descobrir a Déu com a Pare. Sentim la crida a portar això que hem rebut a gent que no coneix Déu». «L'experiència ens diu que les famílies necessiten saber què és una família —expressa Maite Canut—. La gent avui dia s'emparella més que no pas formar famílies,

sense tenir present el que suposa formar una família i la criança dels fills. Les famílies avui es trenquen fàcilment, amb històries dures que pateix la parella però també els fills. És important que les famílies puguin saber què els ofereix l'Església i quina porta poden trucar.»

Davant del repte que suposa liderar una delegació tan important com la de Família i Vida, els nous delegats reconeixen que «es tracta d'una missió que suposa una gran responsabilitat, perquè no ens representem a nosaltres mateixos, sinó al senyor bisbe i a tota la diòcesi, però estem il·lusionats i contents, amb ganes de començar aquesta tasca». «Ens sentim una mica insegurs —confessen—, no sé si som les persones més preparades per a aquesta missió, però confiïm en el Senyor i en tantes persones que ja ens han manifestat el seu suport i la seva pregària.»

AGENDA

► **Relleu al Tribunal Eclesiàstic.** El proper 13 setembre tindrà lloc, a la Casa de l'Església, l'acte en el qual es formalitzaran els nous nomenaments al Tribunal Eclesiàstic, mitjançant la professió de fe i el jurament de fidelitat a càrrec de Mn. Antoni Fernández, com a vicari judicial, i Mn. Albert Sols, com a jutge auditor.

► **Clausura del centenari de les Religioses Carmelites de Sant Josep a Sant Feliu.** El 14 setembre, a les 11 h, el bisbe Agustí presidirà l'eucaristia a la residència d'ancians d'aquesta congregació religiosa a la capital del Baix Llobregat.

LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA I SANTORAL

9. □ **Dilluns** (lit. hores: 3a setm.) [Col 1,24-2,3 / Sl 61 / Lc 6,6-11]. Mare de Déu del Claustre; sant Pere Claver (Vrdú, 1580 - Cartagena d'Índies, 1654), prev. jesuïta, apòstol dels esclaus a Colòmbia; santa Felícia; beat Frederic Ozanam.

10. ■ **Dimarts** [Col 2,6-15 / Sl 144 / Lc 6,12-19]. *Sant Feliu de Llobregat*: ■ Beats Domènec Castellet (1592-1627), d'Esparraguera, i Lluís Eixarc (1597-1628), de Barcelona, prevs. dominicans i mrs. a Omura. *Tortosa*: ■ Beat Jacint Orfenell, prev. i mr. a Nagasaki

(1622), nat a La Jana (Maestrat); sant Nicolau de Tolentino, prev. agustinià.

11. ■ **Dimecres** [Col 3,1-11 / Sl 144 / Lc 6,20-26]. Beat Bonaventura Gran (Riudoms, 1620 - Roma, 1684), rel. franciscà; sant Protus i sant Jacint, germans mrs. (s. IV); santa Teodora Alexandrina, penitent.

12. ■ **Dijous** [Col 3,12-17 / Sl 150 / Lc 6,27-38]. El Santíssim Nom de Maria; sant Guiu, pelegrí; beata Maria de Jesús, vg.

13. □ **Divendres** [1Tm 1,1-2.12-14 / Sl 15 / Lc 6,39-42]. Sant Joan Crisò-

tom (†407), bisbe de Constantinoble i doctor de l'Església; sant Felip, pare de santa Eugènia.

14. ■ **Dissabte** [Nm 21,4-9 (o bé: Fl 2,6-11) / Sl 77 / Jo 3,13-17]. Exaltació de la Santa Creu; sant Cebrià, bisbe i mr.; sant Crescenci, noi mr., fill de sant Eutimi; santa Ròsula, mr.

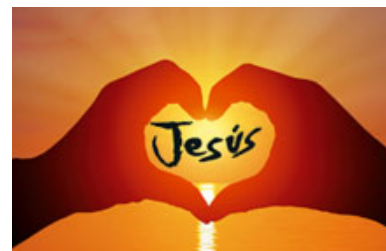
15. ■ **Diumenge vinent**, XXIV de durant l'any (lit. hores: 4a setm.) [Ex 32,7-11.13-14 / Sl 50 / 1Tm 1,12-17 / Lc 15,1-32 (o bé, més breu: 15,1-10)]. Mare de Déu dels Dolors; sant Nicodemes, mr.; santa Caterina de Gènova, viuda.

Diumenge XXIII de durant l'any (C)

COMENTARI

Estimar Jesús per damunt de tot

Seguir Jesús no ens és gens fàcil. Llegim el que diu Jesús: *Si algú vol venir amb mi i no m'estima més que el pare i la mare, que l'esposa i els fills, que els germans i les germanes, i fins i tot que la pròpia vida, no pot ser deixeble meu.* Jesús es mostra com l'Absolut, com l'únic Déu veritable al qual hem de dedicar tota la nostra vida de manera que el primer, el més important sempre sigui ell. Evidentment no vol dir no estimar els pares o la família o a nosaltres mateixos. Sinó que, per damunt de qualsevol amor, hi ha d'haver Jesús. I ens diu també: *Qui no porta la seva creu no pot ser deixeble meu.* El nostre estil de vida l'hem de viure d'acord amb les exigències del Regne seguint les petjades de Jesús. I Jesús en les dues paràboles ens diu que hem de ser conscients del que vol dir seguir-lo. Parla de *qui vol construir una torre o d'un rei que vol anar a combatre amb un altre.* Abans de fer-ho pensen molt bé les possibilitats que tenen per a dur a terme els seus propòsits; no actuen a la babalà sinó pensant seriosament en totes les circumstàncies. Els cristians hem de ser conscients de les exigències del Regne perquè el nostre seguiment sigui autèntic i no paraules buides.

Ja la primera lectura ens ha dit: *Quin home pot conèixer què desitja Déu? Qui pot descobrir la voluntat del Senyor? Qui hauria conegut mai què desitjàveu, si vós mateix no haguéssiu enviat el vostre Esperit Sant?* Nosaltres tenim la Paraula de Jesús i el seu Esperit per a saber com hem d'actuar com a veritables cristians.

I així Pau a la segona lectura li diu al seu deixeble *Filèmon* que torni a rebre el seu esclau *Onèsim* que havia fugit d'ell. I que el rebi *no com un esclau sinó molt més que això: com un germà estimat.* I acaba dient: *Repllo com em rebries a mi mateix.* Això és el que li demana la seva condició de cristià. No li devia ser gens fàcil. A nosaltres també se'ns demana seguir Crist estimant-lo per damunt de tot i de tothom. Encara que ens costi.

Mn. Jaume Pedrós

▶ Lectura del llibre de la Saviesa (Sv 9,13-18)

Quin home pot conèixer què desitja Déu? Qui pot descobrir la voluntat del Senyor? Perquè els raonaments dels mortals són insegurs, són incertes les nostres previsions: el cos que es descompon afeixuga l'ànima, aquesta cabana de terra és una càrrega per a l'esperit, capaç de meditar. Si amb prou feines ens afigurem les coses de la terra, si ens costa descobrir allò mateix que tenim entre mans, qui haurà estat capaç de trobar un rastre de les coses del cel? Qui hauria conegut mai què desitjàveu, si vós mateix no haguéssiu donat la saviesa, si no haguéssiu enviat de les altures el vostre Esperit Sant? Així s'han redreçat els camins dels habitants de la terra, els homes han après a conèixer què és del vostre grat, i la saviesa els salva.

▶ Salm responsorial (89)

R. *Al llarg de tots els segles, Senyor, heu estat sempre la nostra muralla.*

Vós feu tornar els homes a la pols dient-los: / «Torneu-vos en, fills d'Adam.» / Mil anys als vostres ulls són com un dia que ja ha passat, / com el relleu d'una guàrdia de nit. R.

Quan preneu els homes, / són com un somni en fer-se dia, / són com l'erba que s'espiga: / ha tret florida al matí, / al vespre es marceix i s'asseca. R.

Ensenyeu-nos a comptar els nostres dies / per adquirir la saviesa del cor. / Calmeu-vos, Senyor, què espereu? / Sigueu pacient amb els vostres servents. R.

Que el vostre amor no trigui més a saciar-nos / i ho celebrem amb goig tota la vida. / Que l'amabilitat del Senyor reposi damunt els seus servents. / Doneu encert a l'obra de les nostres mans. R.

▶ Lectura de la carta de sant Pau a Filèmon (Flm 9b-10.12-17)

Estimat: Jo, Pau, ambaixador de Crist i pres per causa d'ell, recorro a tu intercedint a favor del meu fill Onèsim, jo que l'he engendrat en la fe estant a la presó. Ara te'l retorno com si t'enviés el fruit de les meves entranyes. Jo hauria volgut retenir-lo al meu costat perquè em servís en lloc teu mentre seré a la presó per causa de l'evangeli, però no he volgut fer res sense el teu consentiment: no m'hauria agradat obligar-te a fer un favor com aquest, si tu no el feies de bon grat. Qui sap si, providencialment, Onèsim se separà un moment de tu perquè ara el recobris per sempre, i no com esclau, sinó molt més que això: com un germà estimat. Ho és moltíssim per a mi, però més encara ho ha de ser per a tu, tant humanament com en el Senyor. Per tant, si em comptes entre els qui tenim part en uns mateixos béns, rep-lo com em rebries a mi mateix.

▶ Lectura de l'evangeli segons sant Lluc (Lc 14,25-33)

En aquell temps, Jesús anava amb molta gent. Ell es girà i els digué: «Si algú vol venir amb mi i no m'estima més que el pare i la mare, que l'esposa i els fills, que els germans i les germanes, i fins i tot que la pròpia vida, no pot ser deixeble meu. Qui no porta la seva creu per venir amb mi, no pot ser deixeble meu.» Suposem que algú de vosaltres vol construir una torre. ¿No us asseureu primer a calcular-ne les despeses per veure si teniu recursos per acabar-la? Perquè, si després de posar els fonaments, no podíeu acabar l'obra, tots els qui ho veurien començarien a burlar-se'n i dirien: "Aquest home havia començat a construir, però no pot acabar." Si un rei vol anar a combatre amb un altre, ¿no s'asseurà primer a deliberar si amb deu mil homes podrà fer front al qui ve contra ell amb vint mil? I si veia que no pot, quan l'altre encara és lluny li enviarà delegats a negociar la pau. Així també ningú de vosaltres no pot ser deixeble meu si no renuncia a tot el que té.»

▶ Lectura del llibre de la Sabiduría (Sab 9,13-18)

¿Qué hombre conocerá el designio de dios?, o ¿quién se imaginará lo que el Señor quiere?

Los pensamientos de los mortales son frágiles e inseguros nuestros razonamientos, porque el cuerpo mortal oprime el alma y esta tienda terrena abruma la mente pensativa.

Si apenas vislumbramos lo que hay sobre la tierra y con fatiga descubrimos lo que está a nuestro alcance, ¿quién rastreará lo que está en el cielo?, ¿quién conocerá tus designios, si tú no le das sabiduría y le envías tu santo espíritu desde lo alto? Así se enderezaron las sendas de los terrestres, los hombres aprendieron lo que te agrada y se salvaron por la sabiduría».

▶ Salmo responsorial (89)

R. *Señor, tú has sido nuestro refugio de generación en generación.*

Tú reduces el hombre a polvo, / diciendo: «Retornad, hijos de Adán.» / Mil años en tu presencia son un ayer que pasó; / una vela nocturna. R.

Si tú los retiras / son como un sueño, / como hierba que se renueva / que florece y se renueva por la mañana, / y por la tarde la siegan y se seca. R.

Enseñanos a calcular nuestros años, / Para que adquiramos un corazón sensato. / Vuélvete, Señor, ¿hasta cuándo? / Ten compasión de tus siervos. R.

Por la mañana sácianos de tu misericordia, / y toda nuestra vida será alegría y júbilo. / Baje a nosotros la bondad del Señor / y haga prósperas las obras de nuestras manos. / Sí, haga prósperas las obras de nuestras manos. R.

▶ Lectura de la carta del apóstol san Pablo a Filemón (Flm 9b-10.12-17)

Querido hermano:

Yo, Pablo, anciano, y ahora prisionero por Cristo Jesús, te recomiendo a Onésimo, mi hijo, a quien engendré en la prisión.

Te lo envío como a hijo. Me hubiera gustado retenerlo junto a mí, para que me sirviera en nombre tuyo en esta prisión que sufro por el Evangelio; pero no he querido retenerlo sin contar contigo: así me harás este favor, no a la fuerza, sino con toda libertad. Quizá se apartó de ti por breve tiempo para que lo recobres ahora para siempre; y no como esclavo, sino como algo mejor que un esclavo, como un hermano querido, que sí lo es mucho para mí, cuánto más para ti, humanamente y en el Señor.

Si me consideras compañero tuyo, recíbelo a él como a mí.

▶ Lectura del santo Evangelio según san Lucas (Lc 14,25-33)

En aquel tiempo, mucha gente acompañaba a Jesús; él se volvió y les dijo: «Si alguno viene a mí y no pospone a su padre y a su madre, a su mujer y a sus hijos, a sus hermanos y a sus hermanas e incluso a sí mismo, no puede ser discípulo mío. Quien no carga con su cruz y viene en pos de mí, no puede ser discípulo mío. Así, ¿quién de vosotros, si quiere construir una torre, no se sienta primero a calcular los gastos, a ver si tiene para terminarla? No sea que, si echa los cimientos y no puede acabar-la, se pongan a burlarse de él los que miran, diciendo: "Este hombre empezó a construir y no pudo acabar". ¿O qué rey, si va a dar la batalla a otro rey, no se sienta primero a deliberar si con diez mil hombres podrá salir al paso del que lo ataca con veinte mil? Y si no, cuando el otro está todavía lejos, envía legados para pedir condiciones de paz. Así pues, todo aquel de entre vosotros que no renuncia a todos sus bienes no puede ser discípulo mío».